

SKAN JĒKABA GRAUBIŅA MŪZIKA

Sajās pirmajās pavasara dienās, kad Dubnas ličos plaukst purenes un pļavas pārklājušās ar māllepju vasarīgajām saulītēm, Rožupes ciems un viss mūsu rajons atzīmēja komponista Jēkaba Graubiņa piemiņas dienu. Svētku sarīkojumi notika gan Līvānos, gan Rožupē, gan Preiļos, un tie izvērtās par plašu un svarīgu notikumu rajona kultūras dzīvē.

Rajona kultūras namā Latvijas Valsts konservatorijas muzikoloģe, docente Ilga Grauzdiņa telca, ka ikreiz šādas svinības liek atskatīties uz paveikto pagātnē, ielūkoties šīs dienas darbā, pavērtēt savējo veikumu, savējo attieksmi. Varbūt, arī preiļiešiem (vismaz daļai jauniešu) Jēkabs Graubiņš līdz šim bija mazāk iepazīts.

Kad Jēkaba Graubiņa vecāki pēc astoņpadsmit Rožupes ciema Apteķu mājās nodzīvotiem gadiem pārcēlās uz Zemgali, nākamais komponists bija vēl pavisam mazs. Viņa bērnības zemē, svinot komponista 100. dzimšanas dienu, atklāja piemiņas akmeni.

...Neparasta rosība valdīja Rožupes astoņgadīgajā skolā, tās apkaimē. Saposta skolas apkārtnē. Saposušies arī paši. Rožupieši sagaidīja viesus, kuri piedalījās piemiņas akmens atklāšanā, — komponista tuviniekus, rajona vadības pārstāvjus un, protams, visus, kas vēlējās ar savu klātbūtni piedalīties J. Graubiņa piemiņas svētkos.

Lūk, klāt arī viņi: J. Graubiņa meita — LPSR Tautas skatuves māksliniece, Latvijas Valsts konservatorijas profesore, pianiste Ilze Graubiņa. Surp atbraucis arī Latvijas Valsts konservatorijas solists Druvis Kriķis, Valsts Mākslas akadēmijas kamerkoris «Senais kalns». Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja folkloras kopa «Skandenieki». Uz Isu brīdī no lielajām sējas darbu rūpēm atrāvušies Oškalna kolho-

za partijas pirmorganizācijas sekretāre A. Lāčkāja un priekšsēdētājs J. Brakovskis un citi rožupieši. Ļaudis šurp nāca ar ziediem, ar apņemšanos līdzās salmniecības darbiem turēt godā un cieņā novadnieka J. Graubiņa piemiņu.

Ik pavasarī, pirms tūrumā izies arāji un sējēji, Dubnas krastā pie J. Graubiņa piemiņas plāksnes Oškalna kolhoza ļaudis nāks satīkties ar tautasdziesmu, turēt godā novadnieka piemiņu, nolikt ziedus pie pelēkā granīta. Uz tā kolhoza «Rīts» akmeņkaļi izveidojuši uzrakstu: «Rožupes ciema Apteķu mājās dzimis komponists, mūzikas folklorists un zinātnieks Jēkabs Graubiņš. (1886. g. 16. IV — 1961. g. 3. XII).»

Svētku brīdī sapulcējušos uzrunāja partijas rajona komitejas sekretāre Irīda Jansone, sakot, ka taka pie piemiņas akmens allaž būs iemīta. Jo Jēkaba Graubiņa mūzika ir skanējusi mūsu tautai, mūsu ļaudīm, mūsu darbiem, mūsu zemei.

Dziedāja kamerkoris, folkloras kopas «Skandenieki» pašdarbnieki. Dziedāja skalstajā pļaviņā pie Dubnas, kur nu smaržo pēc vasaras. Dziedāja Rožupes astoņgadīgajā skolā, dziedāja arī Preiļos un Līvānos.

Daudz skatītāju aplūkoja rajona Vēstures un Ietišķās mākslas muzeja izveidoto ekspozīciju par komponistu Jēkabu Graubiņu. Apmeklētāji lielu pateicību izteica komponista dzīvesbiedrei Ērikai Graubiņai un viņa meitām. So ekspozīciju turpmāk varēs skatīt muzeja izstāžu zālēs.

L. ODRASOLA,

rajona kultūras nama metodiķe
ATTELOS:

Iīdzās Rožupes astoņgadīgajai skolai tiek atklāts piemiņas akmens;

Rožupē gaidīti viesi bija Jēkaba Graubiņa piederīgā. Meita — pianiste Ilze Graubiņa un znots — solists Druvis Kriķis.

J. SILICKA foto